Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI | Ч. 32. | ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 16-го ЛЮТОГО 1985 | ЦЕНТІВ 25 CENTS | JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 16, 1985 | No. 32. | VOL. XCI

Італійська преса пише про „Хроніку Католицької Церкви на Україні"

Рим. („Вісті з Риму"). — Поява „Хроніки Католицької Церкви в Україні" викликала знову зацікавлення західньої преси про стан і переслідування Церкви в Україні.

Відомий ватиканолог Орацio Петросілльо найбільше присвятив свою увагу питанню „Хроніки" у римському щоденнику „Іль Темпо" з 18-го і 19-го січня ц.р.

Справа Рауля Валленберга докладно описана Йосипом Терелею у ч. 8 „Хроніки", сколихнула італійською публічною опінією до тієї міри, що „Іль Темпо" з 18-го січня ц.р. присвятив тому шведському дипломатові велику частину своєї першої і 17-ої сторінок. Під наголовками „Справа Валленберга розв'язана" - Брежнєв так зробив, що він „зник" - Реґен домагається вияснень від Совєтського Союзу - Росіяни його вважали за шпигуна п Неймовірна історія і трагедія Рауля Валленберга згідно з вияснениям дисидента - Йому вкрали'ав то і заарештували, бо протестував - Шведський дипломат зник у Будапешті точно 40 років тому. Генерал Леонід Брежнєв його ув'язнив. - У божевільні йому поставлено як симптом: „Думає, що він дипломат" - Живий він чи мертвий?". Петросілльо переповідає всю історію Валленберга згідно з „Хронікою". При тому газета помістила два знімки шведського дипломата і фотографії Брежнєва з 1945 року з двома совєтськими генералами в часі демонстрації з нагоди закінчення війни перед прапором з написом „4-ий Український Фронт". Покликуючись на свого кореспондента з Вашінгтону 17-го січня ц.р., „Іль Темпо" — пише, що президент Реґен домагається вияснення від СССР в цій справі і згадує, що в 1981 році Валленберґові Реґен надав почесне американське громадянство, яке перед ним американський Уряд дав лишень прем'єрові Великобританії Вінстонові Черчілеві.

У числі з 19-го січня ц.р. „Іль Темпо", в нотатці того ж Орацio Петросілльо, пише на 20-ій сторінці під наголовками „Лагери не придусили живучости Католицької Церкви в Україні - Це підтверджують підпільні документим, які дісталися на Захід - Свячення 8Ј священиків у лишень трьох роках, існування підпільної школи релігії й місійна діяльність на Білорусі є деякі з познак - Відчай населення". Ця стаття вказує на найбільш маркантні прояви живучости Церкви в Україні. Автор зупиняється і над постаттю Й. Терелі та його листом до провідника польської „Солідарности" Леха Валенси, яке появилося у ч. 3 „Хроніки".

Мара Квадрі помістила статтю майже на всю сторінку в католицькому щоденнику „Аввеніре" з 23-го січня ц.р. під наголовками „Україна в лагері" - В 1946 році режим „зліквідував" місцеву Греко-Католицьку Церкву, але спільнота, не зважаючи на тверді переслідування, продовжує своє свідчення і бажання жити - З відважним творчим поривом католики кидають визов долі, яку створило совєтська власть - Сорок років опору". В цій статті авторка подає історію УКЦеркви від закінчення Другої світової війни та згадує різні епізоди геройства ісповідників і вказує на наглядне потоптання людських прав зі сторони СССР. Чималу увагу Мара Квадрі присвячує явищу нищення пашпортів і листові Й. Терелі до Л. Валенси.

Італійський ілюстрований тижневик „Фамілія Крістіяна" помістив згадку про „Хроніку" зі знімкою Василя Січка з окремою згадкою про палення пашпортів.

ТАСС КРИТИКУЄ ІНТЕРВ'Ю ПРЕЗИДЕНТА Р. РЕҐЕНА

Москва. — Совєтська преса продовжує напади на інтерв'ю президента Рональда Реґена кореспондентам газети „Ню Йорк Таймс". Особливу реакцію совєтських коментаторів викликало те місце в інтерв'ю президента, у якому він каже, що навіть у випадку, коли буде підписаний договір між ЗСА і СССР щодо обмеження нуклеарної зброї, то ЗСА буде далі працювати над розвитком космічної оборонної системи. В заяві ТАСС сказано, що Адміністрація ЗСА не хоче зі всією серйозністю і відповідальністю підійти до такого життєво важного питання, як відвернення мілітаризації космосу.

ТАСС твердить, що, як виходить зі слів Реґена, Вашінгтон плянує розширити протиракетну оборону на навколоземній орбіті в найближчому часі. В коментарі совєтського агентства говориться, що Реґен, судячи з усього, має намір провадити женевські переговори з позиції сили, одночасно продовжуючи воєнні приготування з метою створення потенціялу першого удару.

Останніми часами напади совєтської преси на президента набирають щораз різкішого характеру, і це робиться не зважаючи на те, що совєтські і американські представники повинні незабаром зустрітися в Женеві.

Одночасно ТАСС накинувся на голову Агенції в справах обмеження озброєнь і роззброєнь Кеннета Ейделмана, який у вівторок, 12-го лютого, заявив у Женеві, що СССР порушує договори із ЗСА. ТАСС твердить, що Ейделмана не цікавлять факти і його заяви служать лише для того, щоб „пропхати" через Конгрес оборонний бюджет Реґена і поставити під сумнів майбутні совєтсько-американські переговори в Женеві.

„Невидимий" К. Черненко відзначив річницю свого лідерства

Москва. — Пресові агентства і акредитовані в Совєтському Союзі західні кореспонденти інформують, що генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради Константин Черненко, якого ніхто з пересічних громадян СССР і закордонних відвідувачів не бачив на очі від 27-го грудня минулого року і який згідно з поголосками і підтвердженними інформаціями тяжко хворіє на емфізему, а може також на інші хвороби, відзначив 13-го лютого свою першу річницю на пості лідера комуно-московської імперії.

Офіційне совєтське пресове агентсвто ТАСС розіслало до преси два листа К. Черненка до двох комітетів боротьби за мир, правдоподібно для того, щоб відвернути світову опінію від затяжної хвороби і непрацездатности 73-річного кремлівського лідера. Очевидно, ТАСС не інформує де перебуває під теперішню пору К. Черненко і де були написані листи. Західні політичні спостерігачі здогадуються, що листи є продуктом Політбюра, тим більше, що Черненко, помимо доброї волі Політбюра і Ради Міністрів СССР, не зміг навіть зустрінутись, чи хочби прийняти на послуханні грецького прем'єр-міністра Андреаса Папандреу, який перебуває в СССР з офіційною візитою. Папандреу відбув розмови з міністром закордонних справ СССР Андрєєм Ґромиком, головою Ради Міністрів Ніколаєм Тіхоновим та іншими совєтськими речниками і правдоподібно візита на цьому закінчиться.

Совєтські засоби масової інформації подають суперечні повідомлення про здоровельний стан К. Черненка, який рік тому був обраний на таємному засіданні Політбюра генеральним секретарем ЦК КПСС, після смерти Юрія Андропова. Член Політбюра і перший секретар компартії України Володимир Щербицький, виступаючи на крайовій телевізійній передачі, заявив, що він особисто зустрічався з Черненком в понеділок, 11-го лютого і що він, Черненко, турбувався дуже гострою зимою в багатьох районах СССР і зимовими посівами.

Дещо змінилися також відносини членів Центрального Комітету і Політбюра до закордонних дипломатів і кореспондентів. Вони тепер не відмовляються відповідати на питання про здоровельний стан генерального секретаря, хоч, правдоподібно, не говорять правди. Деякі джерела говорять, що крім емфіземи, Черненко перейшов серйозну серцеву атаку і запалення легенів.

Газета „Правда", орган ЦК КПСС, помістила у числі з 9-го лютого ц.р., довшу статтю присвячену першій річниці влади К. Черненка пі заголовком „Вірність ленінізму", у якій редакція переповідає частину біографії свого „вождя" і його працю на пості генерального секретаря, яка є продовженням праці його попередників.

ТЕРОР В АФГАНІСТАНІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Вашінґтон. — Комісія безпеки і співробітництва в Европі, яку популярно називають Гельсінкською комісією, опублікувала річний звіт у якому говориться, що совєтські окупаційні війська в Афганістані застосовують нечуваний у світі терор і тортури проти цивільного населення і так званих „муджеґідінів", тобто борців за національні права свого народу, які не визнали комуно-московської окупації і ведуть відкритий змаг проти комуністичних поневолювачів.

У звіті згаданої комісії говориться, що совєтська окупаційна влада цілковито знищила всякі права людини в Афганістані, продовжує тероризувати в'язнів, застосовуючи електричні шоки, фізичне побиття, застромлювання голок під нігті та інші вишукані способи, до речі, випробувані довголітньою практикою в ЧК, НКВД, КҐБ.

Члени комісії і речники Державного департаменту підтвердили, що в Афганістані все це перебуває понад 100.00 совєтського війська, яке окупувало цю країну в 1979 році, а зустрівшись із спротивом місцевого населення, застосувало нечуваний досі терор проти цивільного населення, жінок, старших осіб, дітей, винищування їхніх осель так званим „диванним бомбленням" яке має за ціль нищити все, що живе, залишаючи за собою попелища осель, містечок і поодиноких гірських поселень. Після масивного бомбардування, „роботу" докінчують піхотинці і панцерні війська. В жовтні минулого року совєтські вояки розстріляли 450 муджагедінів, які попали в полон з браку амуніції. При тій нагоді совєтські політруки подбали про адреси родин полонених для того, щоб на протязі кількох днів спеціяльні відділи КҐБ розстріляли їх без суду і обвинувачення.

У повідомленні Державного департаменту говориться і про те, що совєти вживають хемічну зброю не тільки проти повстанців, але також проти цивільного населення. Інформації Державного департаменту і Гельсінкської комісії подало до загального відома пресове агенство ЮПІ.

В. ЩЕРБИЦЬКИЙ ВІДВІДАЄ ЗСА

Вашінгтон. — Спікер Палати Репрезентантів Томас П. О'Нілл офіційно повідомив, що в березні до З'єднаних Стейтів Америки прибуде делеґація Верховної Ради СССР, яку очолюватиме член Політбюра і перший секретар компартії України Володимир Щербицький, який крім помершого Леоніда Брежнєва і міністра закордонних справ СССР Андрея Громика є найвищим совєтським чинником, що відвідував будь коли Америку.

Як відомо, в 1983 році Совєтський Союз відвідувала американська делеґація, яка складалася з кількох конгресменів і сенаторів і яку в Москві приймали з підкресленою чемністю.

Речник Державного департаменту заявив, що під час перебування совєтської делеґації у Вашінгтоні від 4-го до 7-го березня ц.р., Щербицький буде прийнятий на розмову з президентом Роналдом Реґеном і державним секретарем Джорджом Шулцом. Як виглядає з повідомлень у пресі, американські офіційні чинники приділяють велику увагу совєтській делеґації і самому В. Щербицькому, який, крім членства в Політбюро, яке фактично керує Совєтським Союзом, є також першим секретарем комуністичної партії України, одної з найбільших і найважливіших для Москви республік СССР, а також членом Верховної Ради СССР.

Американські засоби масового інформації пишуть, що В. Щербицький, інженер по фаху, є відносно молодшим, бо тільки 67-річним членом совєтської верхівки, який свого часу був дуже популярною особою, яку західні совєтологи вважали навіть льогічним кандидатом на пост генерального секретаря ЦК КПСС. Найбільшою популярністю В. Щербицький користувався за часів владування Л. Брежнєва. Повним членом Політбюра він став в 1971, а першим секретарем комуністичної партії України в 1972 році.

Бюро перепису населення в Джерзі Ситі шукає робітників

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Бюро перепису населення і збирання інших інформацій, якими опісля користується міто у своїй праці, пошукує принаймні 1,000 допоміжних робітників, які могли б бути затруднені на повний чи неповний час від трьох до шістьох тижнів. Роботи розпічнуться у першій половині квітня і завданням затруднених буде перевести опити з тими мешканцями міста, які не надіслали запитника, висланого кожному дорослому мешканцеві в місяцях січні і лютому.

Генрі Паласіос, керівник бюра перепису, постарався про те, щоб деякі організації, шпиталі, льокальні коледжі і середні школи віддали до диспозиції міста свої приміщення, щоб таким чином улегшити мешканцям виповнити надіслані їм аплікації. Джені Флинн, знавець перепису населення і збирання інших інформацій заявила, що кожна особа може вносити аплікацію на цю працю, включно з тими, які затрунені на повний час, але хотіли б працювати вечорами. Місто має сотні різних місць праці на неповний час (парт-тайм).

Місто Джерзі Сити було обране як одне з міст, яке повинно перевести в себе перепис в половині декади, бо загальний всекрайовий перепис ЗСА відбудеться в 1990 році.

Зацікавлені такою працею можуть зголошуватись телефонічно на число (201) 433-0533.

В СВІТІ

ПОЛЬСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство ПАП повідомило про зудар пасажирського поїзду з автобусом на залізничних рейках. У катастрофі загинуло на місці дев'ять осіб і 31 були поранені. Поліційні чинники перевіряють тепер, що властиво було причиною зудару, бо свідки кажуть, що рогачка поїзду не була закрита, і водій автобусу не завважив поїзду, який наїхав на нього з повною силою. На щастя поїзд зачепив тільки задню частину автобуса і тому багато пасажирів врятувалось.

ПОЛІЦІЯ В ЯПОНІЇ розшукує злочинців, які підкидають до великих департаментових крамниць отруту, особливо отруєні солодощі, від чого загинуло досі 34 дітей в містах Токіо і Накоя. Поліційні чинники думають, що цим ділом займається терористична молодіжна група очолювана 21-річним злочинцем, який три роки тому втік з поправчого будинку і тепер, зформувавши свій „генг", займається різними злочинами.

СЛУЖБОВЦІ ПОЛЬСКОЇ державної безпеки і поліція, діючи правдоподібно на підставі доносу, напали на засекречену квартиру провідних членів робітничої профспілки „Солідарність" у Варшаві і заарештували сімох членів плрофспілки, які якраз тоді застановлялися над новою стратегією діяльности в майбутньому. Засіданням провадив сам Лех Валенса, якого поліція тільки попросила вийти з приміщення, перевіривши перед тим його пашпорт

У МАНІЛІ, ФІЛІППІНИ, вибухла велика пожежа в готелі і у вогні та густому димі загинуло принаймні 26 осіб, серед них два американські громадяни. Речники пожежної сторожі заявили, що жертви в людях напевно будуть збільшуватися, бо два останні поверхи готелю ще повністю не перевірені з огляду на небезпеку, яка там існує для пожежників. Поліція перевіряє можливість зумисного підпалу готелю злочинними елементами.

ЛИВАНЦІ ІЗ ЗАДОВОЛЕННЯМ спостерігали відхід ізраїльських військових частин з портового міста Сідон і ливанська поліція, перший раз від часу окупації цієї частини Ливану ізраїльськими військами в 1982 році, перейняла функцію охорони мешканців. На віддалі 10 миль очікують наказу ливанські війська, щоб вмаршувати до Сідону і зайняти місто.

ПІСЛЯ ТОГО, ЯК ЧІЛІЙСЬКИЙ президент Августо Піночет зажадав резиґнації усіх членів кабінету і тепер застановляється над перебудовою уряду, інший речник чілійської військової хунти Франсіско Кадра заявив в дуже категоричній формі, що прийнята в 1980 році конституція передбачає перехід до демократичної форми правління державою аж в 1989 році. Скоріше цього робити не можна з огляду на підривну політику проти уряду комуністів і їхніх спільників.

СОВЄТСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ в ЮНЕСКО, організації Об'єднаних Націй для справ освіти, науки і культури, домагається „покарання" американців, а згядно припинення приймання на працю до цієї організації американських громадян після того, як Уряд З'єднаних Стейтів Америки вирішив відтягнути свою делеґацію з ЮНЕСКО і припинив вплачувати кожнорічну вкладку у висоті 43 мільйонів долярів. Голова совєтської делеґації Дімітрій Ярмоленко заявив на засіданні Екзекутивної ради ЮНЕСКО в Парижі, що дирекція повинна звільнити 143 затруднених американських громадян і замінити їх урядовцями з інших країн.

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО Ройтерса повідомило, що іранський уряд аятолли Хомейні погодився доставляти для Нікараґуа нафту і готові оливні продукти, зокрема бензину, починаючи від вересня ц.р. Поінформовані особи кажуть, що домовленість в цій справі наступила у висліді розмови між „президентом" Нікараґуа Даніелем Ортеґою і прем'єр-міністром іранського уряду Мір-Госсейном Мосаві, який минулого місяця відвідував офіційно нікараґуанських сандіністів. Очевидно, американські розвідчі чинники думають, що крім нафти іранці напевно намагатимуться доставляти до Нікараґуа також зброю, амуніцію, будівельні матеріяли, запасні частини і військовий виряд.

Вартісна радіогодина в Дітройті

Дітройт (В. Папіж). — Тут кожної суботи по полудні, від год. 3-ої до 4-ої, з радіостанції WPON-1460 AM, гомонить бадьора пісня: „Гей у лузі червона калина похилилася". Пісня затихає, а далі чуємо: — Дорогі слухачі! Розпочинаємо українську радіогодину „Пісня України", яку провадять Василь і Роман Колодчин. Добрий день!

Василь і Роман Колодчин надають програму.

Це голос молодого студента на Вейнському університеті, Романа, який вже два роки працює в радіомовленні, допомагаючи своєму батькові — інж. Василеві.

Інж. Василь Колодчин розпочав свою працю в радіомовленні 30 років тому вістями із студентського життя на радіопрограмі покійного вже ред. Зенона Тарнавського. Це були початки й добра школа для В. Колодчина, як молодого студента хемії, сьогоднішнього інженера-хеміка. Він докладно вивчив техніку радіомовлення, а тепер поширив і поглибив змістом радіогодину „Пісня України". Він же довголітній суспільно-громадський діяч, що розпочав свою суспільну працю в революційній ОУН на рідних землях, як районовий провідник юнацтва, а згодом учасник старшинської школи УПА. У ЗСА - голова студентської громади, станичний Пласту член дирекції предитівки „Самопоміч", довголітній голова Метрополітального Відділу УККА, голова Об'єднання „Самопоміч" і Головного комітету Підгаєчан, секретар Українського Патріярхального Світового Об'єднання (УПСО). Це тільки головніші дані з його багатогранної суспільної праці.

Як суспільно-громадський діяч, В. Колодчин докладно зорієнтований у житті української спільноти, в програму радіомовлення вміло вплітає музику, пісню і слово. Його програма багата своїм змістом, бож включає: новини української громади в Дітройті та діяспорі, календарець імпрез, коментарі на актуальні теми, гутірки на історичні, літературні й релігійні теми, думки під розвагу, силюети українських мистців і композиторів. Особливо цікаві програми з нагоди релігійних свят та історичних подій, концерти української музики, також відомості про визначні постаті релігійного, громадського і політичного життя.

Програми „Пісня України" втішаються широкою популярністю та загальною пошаною серед громадянства метрополії Дітройту. Для прикладу варто навести уривок з листа Надії Бжеської, яка після довгого перебування в Дітройті, переїхала до Вінніпеґу, Канада: ...„Ви знаєте, мені дуже сумно за радіопередачами інж. Колодчина. Просто не знаю чи є хтось, хто передає такі змістовні, на високому рівні і так патріотичні передачі. Передайте від мене щирий привіт і мою глибоку вдячність, що я довгі роки могла слухати його надзвичайні радіопередачі. Сумно за ними". Подібних голосів є багато більше.

При своєму радіомовленні інж. В. Колодчин гуртує цілу низку співробітників: видатний музикознавець д-р Василь Витвицький, історик проф. Роман Шпорлюк, літературознавці мгр Марія Гарасевич, Михайло Бажанський, суспільно-громадські діячі мгр Володимир Баран, Василь Папіж та інші.

Як культурний діяч, інж. В. Колодчин плянує далеко наперед. Щоб запевнити майбутнє радіомовлення, він приучує свого сина, який одідичив по батькові добру дикцію, гарну краску голосу, а що найголовніше — зацікавлення українським суспільним життям. Не тільки розділ радіогодини-події української громади в Дітройті та діяспорі, а зокрема англомовна частина, яку тепер підготовляє і передає молодий Роман, є на високому рівні. Цей відрадний факт дає багато надій, що Роман буде продовжувати працю свого батька.

Радіомовлення „Пісня України" передається зі станції WPON-1460 AM в Понтіяку, Миш. Два роки тому її закупила корпорація зложена з представни-

(Закінчення на стор. 4)

ДЕНЬ НАРОДИН ВАШІНҐТОНА

З уваги на свято День Народин Дж. Вашінґтона, яке припадає на понеділок, 18-го лютого, Головна Канцелярія УНСоюзу і В-во „Свобода" будуть закриті в цей день. Перше число „Свободи" друкуватиметься у вівторок, 19-го лютого, з датою середи, 20-го лютого. — Ред.

В АМЕРИЦІ

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР новозеляндського уряду Дейвид Ленґ заперечив інформацію британської газети про те, що нібито Уряд З'єднаних Стейтів Америки, а згядно військова розвідка і Пентагон, перестали інформувати Нову Зеляндію про рухи совєтських кораблів і совєтську стратегію на Пацифіку. Він заявив, що Нова Зеляндія різниться в поглядах на деякі справи з Урядом ЗСА і притримується строго своєї антинуклеарної політики, але ці справи напевно наладнаються в майбутньому, як Америка зрозуміє становище Нової Зеляндії повністю.

ПОНАД 350 СОВЄТСЬКИХ громадян, що живуть в Ню Йорку є агентами КҐБ або співпрацюють „добровільно" з КҐБ, згідно із заявою Аркадія Шевченка, совєтського втікача. Шевченко, будучи на високому становищі в ОН, говорив, що „це не є пересадою сказати, що половина із 700 совєтських громадян в Ню Йорку є агентами КҐБ". Шевченко теж сказав, що совєтський шпигунський апарат чисельно перевищує всі розвідчі сили західнього світу.

РЕҐІОНАЛЬНИЙ ГОЛОВА статистики праці Семюел Еренголт заявив, що в роках 1977 і 1984 число затруднень в Ню Йорку виносило 218,000 тобто найбільше число нових затруднень за останніх 35 років. Він подав, що найбільше затруднень мали різні фінансові підприємства. Також значно збільшилася будівельна індустрія не тільки в самому Ню Йорку, але й в різних його передмістях.

ВІДОМИЙ БУДІВЛЕНИК Гаррі Ґрент заявив публічно, що він хоче будувати новий тунель між Ню Джерзі і Ню Йорком і в цей спосіб облегшити автомобільний рух між стейтами Ню Йорк і Ню Джерзі. Щобільше, Г. Ґрент твердить, що він збудує цей тунель „безплатно", як тільки дістане дозвіл від управління Порт Оториті на цей новий проєкт. Покищо згадане управління не відповіло на пропозицію цього будівельника.

РЕЧНИКИ ДЕПАРТАМЕНТУ рільництва повідомили, що совєтський уряд відкликав закуп 150,000 тонн американського збіжжя тому, що на думку американських спеціялістів СССР потребує тепер більш кукурудзи як збіжжя. Минулого місяця Москва також відкликала закуп 300,000 тонн американського збіжжя, що принесло разом втрату на 56 мільйонів долярів для американських фармерів.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУДДЯ Вольні Бравн в Лос Анджелесі відмовився здержати процедуру депортації хорватського провідника Андрея Артуковіча. Як відомо, А. Артуковіч був міністром в уряді Хорватії, яка проголосила „незалежність" під час німецької окупації Югославії. Йому закидають, на основі інформацій югославського уряду, що він був відповідальним за смерть 750,000 жидів, сербів і циганів під час Другої світової війни.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" — P.O. Box 346 — Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6 місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Джордж Вашінґтон — Абрагам Лінколн

У лютому американський народ відзначає щорічно двох найбільших мужів своєї історії. Джордж Вашінґтон — це батько цієї країни, це переможний полководець у визвольній війні американських поселенців проти Британії, тодішньої колоніяльної володарки, це творець цієї демократичної державної системи, що її Тарас Шевченко правильно окреслив, як „праведний закон Вашінґтона".

Абрагам Лінколн — це батько американської єдности, це піонер расового зрівняння американських громадян, ліквідатор невільництва чорних, „великий емансипатор", який в ім'я свободи чорних невільників і в ім'я єдности збунтованих 11-ти південних стейтів Америки не вагався повести громадянську війну, виграти її і з'єднати країну „ ін плюрібус унум" — „у множестві одно".

Створення з пустирів між двома океанами, що їх негусто замешкували індіяни, на протязі не повних двісті років наймогутнішої у світі країни з найбільш розвиненим промислом і найвищим стандартом життя — це було „американське чудо", над яким по нинішній день призадумуються історики і аналітики-психологи. Але це чудо не постало „само від себе". Його створили люди. Проте, пришельці до Америки, спочатку втікачі від релігійних переслідувань, опісля — від політичних нагінок, а також й авантюристи і люди, жадібні пригод, могли були створити хаос і перманентний заколот, якби не те, що Господь послав їм великих мужів-провідників, великих лідерів з творчими ідеями, нахилом до конструктивізму, людей енерґійних і таких які знаходили у своїх земляків авторитет , послух і дисципліну. Нарід пішов за своїми лідерами не як сліпо слухняні невільничі душі, а як льояльні співробітники у плюралістичному суспільстві. Це та демократія, яка визнає опозицію, як невідхильну частину системи, але й невідхильну частину системи — компроміс. Тільки на такій базі міг постати „праведний закон Вашінґтона" і тільки на такій базі можна було сцементувати націю, яка була щойно у процесі розуміння своєї єдности.

Народився Джордж Вашінґтон 22-го лютого 1732 року був багатим землевласником у Вірджінії і Західній Вірджінії; у липні 1775 року перебрав команду над Континентальною армією; голова Конституційної Конвенції 1787 року перший президент З'єднаних Стейтів, заприсяжений 30-го квітня 1789 року на бальконі нюйорської міської ради. Помер на 67-му році життя 14-го грудня 1799 року, перестудившись під час об'їзду своєї великої посілости у дуже погану погоду.

Абрагам Лінколн, 16-ий з черги американський президент, народився 12-го лютого 1809 року. Програв вибори до сенату у стейті Иллиной в 1858 році, але виграв вибори на президента Америки в 1860 році, кандидуючи як республіканець на плятформі, ворожій до зберігання невільництва. Коли у протесті проти його антиневільничого становища одинадцять південних стейтів виступили з Унії, повів проти них Громадянську війну, яка тривала від квітня 1861 до квітня 1865 року. До найсвітліших актів американської історії належить проголошена ним 1863 року Проклямація Емансипації, а до найкращих зразків красномовства Абрагама Лінколна належить його промова у Ґеттисбурзі в листопаді 1863 року.

Поранив його фанатик Джан Вілкс-Бут в льожі театру у Вашінґтоні 14-го 1865 року; помер він день пізніше, 15-го квітня 1865 року — шість днів після закінчення громадянської війни.

Дати народження кожного з цих двох президентів Америки проголошено як вільні від праці дні. Проте день 18-го лютого називається „Днем Президентів Вашінґтона і Лінколна". Кожний із них заслужив собі, щоби на віки вічні залишитись у вдячній пам'яті своїх земляків. І всі без різниці раси, національности, віри і партійно-політичних поглядів, всі ті, які стали поселенцями — громадянами цієї великої країни, яка постала „чудом", шанують і прославляють Джорджа Вашінґтона й Абрагама Лінколна.

Джордж Вашінґтон і Абрагам Лінколн виписали на своїх життєвих прапорах такі чудові вселюдські гасла, які з черги записали їхні прізвища не тільки в історії Америки, але й в історії всього культурного світу. Користуючись благами, що їх вони залишили у своїй спадщині, поклонімся і ми, українці, в їхні дні їхнім безсмертним тіням.

МИР НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ

К.М.

Впродовж тридцяти років свого державного існування Ізраїль провадив чотири криваві війни та був об'єктом постійного терору. Потім прийшла єгипетсько-ізраїльська згода — мир, як кажуть жиди, без перспектив. Ізраїль хотів і хоче розірвати вороже коло, що його оточує. Мир між Єгиптом та Ізраїлем — це не продукт пацифізму, але дивна, на перший погляд, рівновага сил. Покищо араби не можуть знищити Ізраїль, а жиди не можуть накинути арабам свою політику, залежну від ЗСА.

Ізраїль, зовсім зрозуміло, хоче затримати наслідки перемоги шестиденної війни. Це незвичайно трудне завдання. Тому питання важливе може й для цілого світу своїми наслідками — як затримати мир на Близькому Сході?

Кожен ізраїльський уряд переконаний, що „здобуте війною — наше". А Єгипет вимагає для палестинців національного самовизначення аж до створення своєї держави.

Палестинська організація національного звільнення продовжує тероризувати Ізраїль, а її політична програма передбачає знищення жидівської держави.

Не все жидівське населення Ізраїля хоче приєднання густо заселених арабами територій до Ізраїля. Жидам розходиться насамперед не про гуманні настрої і переконання, а про національну безпеку держави. Тому затримання воєнних позицій Ізраїля на річці Йордан зрозуміле усім жидівським політикам.

Не бракує поглядів, що доля Европи вирішиться, або вже рішається, в районі Близького Сходу. Там стоять проти себе Совєтський Союз та Америка. А постійний конфлікт Ізраїля з арабським світом ставить під загрозу мир у світі взагалі.

Теперішнє порозуміння Ізраїля з Єгиптом стало можливим тільки тому, що Єгипет вийшов із сфери совєтського політичного впливу. Садат не стерпів занадто безцеремонного втручання Москви в єгипетські справи. І Садат потребував американської допомоги економічного характеру. Тому мир поміж Єгиптом та Ізраїлем це американський мир.

Після іранської революції Америка втратила вплив над нафтою Ірану і шукає компенсації. Тут лежить корінь проєгипетських симпатій Вашінґтону. Американську зброю отримують обидві сторони, а Ізраїль опинився поміж двох вогнів — совєтською ворожістю та американською „стриманістю".

Дехто бачить на Близькому Сході створення американсько-єгипетського бльоку. А порозуміння Єгипет - Ізраїль це стратегічний баланс. Америка хоче зменшення чи взагалі припинення совєтського впливу на Близькому Сході. Від миру Єгипет дістає значно більше користей, ніж Ізраїль. Ізраїль втратив нафту і здобуті території, Єгипет повернув втрачене без одного стрілу.

Де ж вихід? Позбутися ілюзій нелегко. Важко погодити автономію для мешканців Юдеї, Самарії і Ґази з одного боку і продовженням жидівського заселення земель, що входять у склад автономії. Тут потрібно зробити вибір - або автономія, або заселення. Єгипет та Ізраїль хворіють, хоч не в однаковій мірі, на леґенди про національну перевагу над іншими народами. Політичні прогнози робити майже неможливо, але вже тепер можна сказати — мир поміж арабськими країнами та Ізраїлем, або його взагалі не буде. Часткового миру взагалі немає. І той мир не залежить ані від Ізраїля, ані від Єгипту, а від становища Совєтського Союзу та Америки. Москва помилилася, припиняючи дипломатичні відносини з Ізраїлем. Тим Совєтський Союз позбавив себе простої можливости впливати на жидів.

Сіонізм і досі сильний в Ізраїлі. Він означає тільки національне звільнення, а не панування над іншими народами. До Ізраїля як держави жиди жили в ізоляції, а тепер їх країна включилася в геополітичний комплекс арабського Сходу. Тут заховані можливости і перемоги і великої прогри.

ВОНИ ТВОРИЛИ НОВУ ЕПОХУ

А. Домарацький

Варто б пригадати ці трагічні місяці в 1942 році в Києві, кращих дочок і синів українського народу — групу українських патріотів, які творили і створили нову епоху. І хоч до круглої дати загибелі цих незабутніх героїв залишилося ще два роки, пам'ять про них знову встала як жива перед очима не одному з нас.

Ці незабутні — це провідні члени Організації Українських Націоналістів: Олена й Михайло Теліги, Марія і Іван Рогачі, Ярослав Оршан-Чемеринський і Дарія з Гузарів Чемеринська, сестри Суховерські, Іван Рошко-Ірлявський та Петро Олійник.

Усі вони загинули з рук ґестапо в Києві у 1942 році. А було це так: 7-го лютого 1942 року в Києві ґестапо заарештувало понад 200 осіб або й більше свідомих українців. Два дні пізніше ґестапо зробило засідку в помешканні Спілки Письменників, не випускаючи нікого, хто туди зайшов.

Про дальшу долю їх усіх — знаємо, хоч не знаємо ані точної дати їх смерти, ані місця, в якому вони поховані. Так скрупулятно вдалося затерти сліди брунатному катові в однострої ґестапівця, з людським черепом на кашкеті, його помічникам, колишнім енкаведистам, що стали на службу нового ката України.

Гітлерівці з нацистським садизмом, спарованим із московсько- большевицькою перфідією розстріляли на протязі лютого 1942 року, після тяжких знущань, провідну ланку українських націоналістів-патріотів на центральних українських землях. Ту ланку, яка через тисячі кілометрів, через кілька кордонів і держав, без доброго транспорту, а радше пішки, впроголодь і в холоді пробилася до Золотоверхого Києва, щоб, згідно із заповітом Пророка, творити вільну і велику сім'ю, формувати нове державне життя рідного українського народу.

Відчуваючи на собі блаженний тягар і вінець вибранництва бути співтворцями нової доби, вони без вагань прямували до заповітньої мети. Тижні й місяці, проведені у виснажливому поході й тяжкій праці, повній небезпек, часто-густо без достатнього прохарчування, а далі — холод і непривітність мешкань у пограбованому відступаючими червоними й наступаючими брунатними завойовниками України Києві, — не були для них нічим іншим, як євангельським — „не о хлібі єдиному" клопотатися слід, а про те, щоб благодать Божа, заповіджена Первозванним Апостолом Андрієм, знову вітала над київськими горами, над стародавнім Дніпром, над усією Україною.

Це ж бо була бажана і довгоочікувана пора, коли рідний край будився з кошмарної летаргії, скидав із себе кайдани червоного російського насилля, що на протязі 20 страшних років творило пекло в Україні, подібне до Дантового пекла, разом із страхітливим голодовим голокостом у 1932-33 роках, тобто всього не цілих 10 років перед німецько-совєтською війною. Україна йшла назустріч волі, в той час ще свято сподіваючись, що буде щось інше, але не гірше. Бож гіршого ніж пекло совєтське — бути нічого не могло...

У Києві гомоніло „Українське Слово", часопис, із сторінок якого промовляли до киян і всієї України думки Оршана-Чемеринського, Петра Олійника й Івана Рогача, та гриміли „Літаври", журнал, у якому полум'яним словом промовляли поети і письменники вільної України, а на чолі їх, у першу чергу, — Олена Теліга і Рошко-Ірлявський.

Заохочені ними й розбуджені подихом нової епохи, голосилися до часопису і журналу щораз то нові люди, енкаведистським насиллям несптворені письменники й поети центральних українських земель.

Культурне, а тим і національно-політичне життя України, завдяки цьому спільному зусиллю місцевих патріотів і приїжджих, поплило новим руслом.

Але ворог не спав!

Перші дні деяких вольностей у часі між минулою червоною і грядучою брунатною окупаціями блискавкою проминули. З посуванням фронту на схід прибув до Києва, міста, що щойно отряслося від жахів комуністично-російського НКВД, новий жах — нацистсько-німецький, в одностроях „зіхергайтсдінсту". До німецьких окупантів швидко долучилися місцеві „фольксдойчі" й з ними позбирані специ-енкаведисти, що їх залишили для підривної роботи при відступі большевики; вони стали на службу німецького окупанта України, цього союзника попереднього наїзника України, у спільному ділі — винищування українства.

Німці аж оторопіли, коли побачили засів і перші парості з роботи культурної ланки Олени Теліги й Оршана-Чемеринського. Вороги України мали перед собою не безмовну масу покірних рабів Третього Райху, але народ, свідомий своєї вартости й гідности.

Україна ставала на шлях будування власної державности.

І окупант та його місцеві підголоски зрозуміли, що таку дію треба за будь-яку ціну припинити. Бо в Україні, що її столицю ворог вже мріяв переіменувати „Конунґард", німець збирався заводити свій „новий лад", лад, що не терпів ніякого іншого духу, лише німецький, „іберменшівський". І розпочалися арешти, розстріли. Під кінець грудня 1941 року ввесь січень і лютий 1942 року кожної ночі тюрми Києва (ще тільки кілька місяців тому керовані енкаведистами) почали заповнюватися українськими патріотами, як і попередньо. Першими туди взяли українських націоналістів з організації, очолюваної полковником Андрієм Мельником, і майже одночасно почали заарештовувати і українців „звичайних" киян, які з любови до рідного народу сприяли українській справі, сприяли тим українським людям чину, які прибули з-за кордону. І так зростала з дня на день і збільшувалася „кривава піраміда", бо дуже швидко по арешті всіх кількох десятків борців за волю України було розстріляно по різних Бабиних та інших ярах, що їх не знаємо назви. Так ворог, цей раз брунатний, як раніше червоний, розв'язував „українське національне питання".

Але не так легко вбити голос української правди. Брунатна чума згинула дуже швидко, викопавши собі могилу своїми злочинами. Друга сила, ще лютіша, як її називав у свій час Т. Шевченко, — сила червоного російського імперіялізму — ще не загинула, але таке мусить статися, рано чи пізніше...

Тим часом, хоч і не в ювілейному році, але варт нам, тим, для кого дорогі оці імена, згадати десятки героїв-мучеників, вже тепер збирати матеріяли про їхнє творче й жертвенне життя. Адже тільки Олену Телігу

(Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про Ікера, що писав на будень і на свято

Стомилевими американськими кроками минув рік від часу, коли ми несподівано розпрощалися з улюбленим письменником і фейлетоністом та сантиментальним гумористом Ікером — Івасем Керницьким.

Після болючого удару для всіх його друзів і шанувальників треба було, як з усім прикрим у житті, погодитися, що Ікера вже немає і що ніколи не побачимо його лагідної усмішки та не прочитаємо нових його писань.

А все ж письменник має ту перевагу і привілей перед звичайними смертними, що навіть по смерті забути його не можна та найкраща частина його „я" — його писання, — залишаються і промовляють до нас. Тому, власне кажучи, ми не можемо сумувати, що його вже немає, бо треба тільки взяти у руки одну із його книжок, щоб відчути знов присутність Ікера десь зовсім близько.

А в тім, не лише у його збірках, але і в окремих п'єсах, а передусім у багатьох фейлетонах та гуморесках, віднаходимо сьогодні, як і минулими роками, Ікера живим та близьким нам усім.

Хто із нас має нагоду переглядати давні річники „Свободи" і „Лиса Микити" надибує ці писання Ікера „на будень і на свято" дуже частенько. Тільки подумати: за тридцять років безперервної праці в „Свободі" з-під пера Ікера вийшло 1560 фейлетонів! Немає сумніву, що із них говорить до нас ще і сьогодні І. Керницький і що вони, за твердженням його редакційного „шефа" і друга редактора А. Драгана, дають прегарний перегляд українського життя в Америці, а особливо в Ню Йорку, впродовж тридцяти років. Так, тихий і скромний Ікер, який, здавалося, стоїть оподалік кипучого життя нашої громади і наших людей, пильно реєстрував у своїх фейлетонах все що діялося, вплітаючи у розмови своїх невмирущих героїв будню панства Татухів вістки про всі події, що розвивалися на екрані українського життя, а вже зокрема на культурному відтинку.

Правда, дехто слушно зауважує, що саме цей момент у сотках Ікерових фейлетонів відібрав їм дещо із літературної вартости. Але тут пробивалася у нього та журналістична жилка, яка каже реєструвати актуальні події і саме тому ми могли завжди зачисляти Ікера до журналістів, хоча він на ділі був письменником і гумористом. А втім Ікер, виїмкової лагідности і доброти людина, не вмів ніколи у житті нікому відмовити і старався кожне прохання виконати. Це було і причиною, що, здається, Ікер належав до тих нечисленних людей, а зокрема журналістів, які не мають ворогів.

Хто міг би гніватися на Ікера і на те, що він написав, незалежно чи про щоденні події чи торжественні нашого життя, навіть коли це було подане з усмішкою? Та ж ця усмішка Ікера ніколи не мала в собі ні крихітки злоби, а тільки доброзичливість і непереможну тугу, яка так характеризувала усі його писання.

Ікер писав і реєстрував події нашого життя на нових поселеннях, але вони були завжди пов'язані із невилікувальною ностальгією за рідною землею, рідним селом, за батьківщиною.

Часом нам здається, що не щось інше, а саме ця туга обірвала передчасно життя і творчість нашого друга. Більшість із нас — виселенців із рідної землі — з роками пристосувалася до нових обставин і задомовилася, чого Ікерові ніколи не вдавалося зробити. Коли сьогодні хочемо викликати перед очима його сильветку, чомусь пригадується нам вірш-каламбур німецького поета-гумориста Ендрікарта про акацію, яку старалися пересадити з городу на брудну вулицю великого міста, але це ніяк не вдавалося. Автор нав'язує до людей, яких важко „перещепити" і просить „думати про акацію", коли таке хочемо насильно зробити.

Сьогодні згадуємо Ікера, бачимо його, як стоїть на своєму улюбленому „перелазі" біля „Лиса Микити" на брудній задушливій Другій авеню в долішньому Ню Йорку і... думає про акцію.

О – КА

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРО МОВУ, ЗНАННЯ І ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

Статті в „Свободі" про Ларс-Ерик Нелсона рубрику недавно викликали в мене таке питання: закликаєте щоб, ми, молоді люди „нашою бездоганною англійською мовою" обороняли українську справу, а я собі думаю — з чим?

Так, так статті, як ті що появилися в „Дейлі Нюз" разять нас молодих людей (зглядно „під тридцяткою"), але ми здвигаємо плечима тому, що ми не знаємо як ми маємо на ті закиди відповісти.

Нас в українських школах вчили про княжу і козацьку добу роками, а новітню добу — кілька місяців. І ніколи не заторкалася тих, ніби то, табу-справ, про які ми опісля в житті чули закиди і не мали чим відповісти. Цілі поко-

(Закінчення на стор. 4)

МІТИ І ФАКТИ

V

Деякі особи обурюються на мене, коли я вказую на історичні аналогії між Великопольщею а Кресами.

П. Л.: — Чому?

Є.Т.: — То не є прямо вмотивоване застереження, але стан певного емоційного хвилювання, — що так можна порівнювати поляків з прусаками, або познанських хлопів з „тими гайдамаками на Кресах". Авжеж, що можна, бо історик мусить бути об'єктивний і мусить шанувати факти. Я навіть заризикував би твердження, що це порівняння випадає, на жаль, на польську некористь, бо все ж таки, прусаки ніколи не допустилися пацифікації великопольського села, як це зробила польська влада з українцями у Східній Галичині. На жаль, такі є історичні факти, чи нам це подобається, чи ні.

П. Л.: — Яку поставу зайняла Церква і католицьке духовенство супроти так складних проблемів на Східніх Кресах?

Є. Т.: — Засадничо, на Кресах не було, хіба, жидівської проблеми. Якщо в Центральній і Західній Польщі багато католицьких духовних анґажувалися тоді в антижидівську пропаганду, то на Кресах я того не бачу. Почалося це щойно на початку тридцятих років, коли на Креси стягають польських ремісників і купців, щоб випирати жидів. Інша річ, що трудно говорити про загальне становище Церкви супроти питання Кресів. Становище Церкви, як установи, то скріплювання католицизму, інтерес католицької релігії. Греко-католицька релігія в українців є обрядом внутрі Католицької Церкви, підлеглим Ватиканові. У справах релігії панувала, отже, елементарна спільнота інтересів польської Римо-Католицької Церкви та Української Греко-Католицької Церкви. Конфлікт, натомість, існував між Римо-Католицькою, а Православною Церквами. У безоглядний спосіб поборювано православ'я. Тривала гостра боротьба за церкви, які католики намагалися ліквідувати.

П. Л.: — Як виглядала ліквідація на практиці?

Є. Т.: — У двадцятих роках католицькі духовні, при допомозі вірних, вживаючи фізичну силу, займали церкви в багатьох місцевостях на Кресах. Методою доконаних фактів. Хоч доходило до сутичок, були потурбовані з обидвох сторін, то все ж таки православні білорусини чи українці не мали засобів для успішної оборони. З другого боку, в Католицькій Церкві вибухли політичні конфлікти, коли влада вживала польських духовних, наприклад, до польонізаційної акції на Лемківщині тому, що ставляв там греко-католицький клер. У наших державних архівах я натрапив на інструкцію, яка поручала, щоб українських, уніятських клериків з Лемківщини не пускати на вакації до Львова, бо вистачить, що раз вони виїдуть до Львова і зіткнуться з тамтешнім українським середовищем, то після їх повернення вся праця над їх вихованням у польському дусі дістає в лоб. Якраз у той спосіб, послуговуючися духовенством у політичній боротьбі, переношено конфлікти до Церкви, наражаючи на шкоду інтерес католицької релігії. Церква, як установа, натомість, засадничо не висказувалася в тих справах. Я не чув, щоб кардинал Сапєга визначив Церкві якусь політичну лінію.

П. Л.: — Які зміни, з бігом часу, заходили в політиці супроти Східніх Кресів? Яку програму пропонував уряд національним меншинам?

Є. Т.: Було шукання співпраці з пілсудчиками і надія, що вони можуть щось змінити. Я говорю тут про період після травневого перевороту, який викликав надії в громадській опінії.

П. Л.: — Чи також по боці національних меншин? Чи розраховували на Пілсудського після травневого замаху?

Є. Т.: — Надії ті були в жидівському середовищі. В українців і білорусинів менше. Наприклад, білоруський діяч Тарашкевич був спочатку пристрасним пілсудчиком, але це швидко йому минуло, виїхав до Совєтського Союзу, розчарувався. Українці були більшими реалістами, були обережніші і тому не було опісля серед них так глибоких розчарувань щодо пілсудчиків. У всякому разі, по боці поміркованих білоруських та українських політиків у Польщі — тих, хто не був ані радикально соціялістичним, ані націоналістичним — розраховувано на те, що Пілсудський щось поправить після травневого замаху. І справді, після травневого замаху польська влада ще не вела радикального націоналістичного курсу, бо, наприклад, земельна реформа після травневого замаху була реалізована краще і більше українців і білорусинів могло набути землю. У 1930 році очевидно, існує пацифікація українських сіл, але з другого боку, — наприклад, демонстрація толерантности супроти жидів у Польщі, коли сойм, ухвалив закон, який генерально зносив усі дискримінаційні приписи, що існували ще з царських часів. То, у великій мірі, мало чисто формальний характер, але, тим менше, було певним символом нового стосунку влади до меншин. З бігом часу, одначе, виявилося, що навіть ті дрібні жести приносять небагато дійсних змін в існуючому стані речей, який для меншин був досить прикрий.

Для самого Пілсудського в тому часі меншини є потрібні в соймі з таких міркувань. Доки пілсудчики не мають більшости в соймі, де їх найбільшими противниками є ендеція, доби ББВР (Безпартійний бльок співпраці з урядом), як угрупування контрольоване ними, у меншій чи більшій мірі, може завжди розраховувати на піддержку послів з меншинних партій. Деякі жидівські посли входять тоді просто до складу ББВР, як, наприклад, Вацлав Вісьліцький, предсідник централі Спілки Купців, найвизначніша постать жидівської меншини в Польщі, знайомий Пілсудського. Я знав його дружину, яка вмерла кільканадцять років тому. Як слідувало з її слів, вони зналися з багатьма пілсудчиками, наприклад, Косьцялковськими. Вісьліцка оповідала, що її чоловік був переконаний, що Пілсудський після травневого замаху допоможе знайомим розв'язати жидівську проблему в Польщі.

(Продовження буде)

ВИЯСНЕННЯ

ПРЕДСІДНИКА IV КОНҐРЕСУ СКВУ ЯРОСЛАВА БІЛЯКА В СПРАВІ ЗВЕРНЕННЯ І РЕЗОЛЮЦІЙ IV СКВУ, ЯКЕ ВІН ВИСЛАВ 20-ГО СІЧНЯ 1985 РОКУ ДО ПРЕЗИДІЇ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ, А ВІДТАК ЩЕ РАЗ ЙОГО ПРЕДЛОЖИВ НА ПЛЕНАРНИХ НАРАДАХ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ В ТОРОНТО В СУБОТУ, 9-ГО ЛЮТОГО Ц.Р.

Проминуло вже більше одного року часу від закінчення IУ Світового Конгресу Вільних Українців у листопаді-грудні 1983 року. Із закриттям того Конгресу я не сподівався, що мені доведеться в 1985 році публічно забирати слово до недокінченої на Конгресі справи. Хотілося вірити, що все буде полагоджено на форумі нового Секретаріяту СКВУ в дусі взаємного вирозуміння й згоди.

Так довго як справа остаточного узгіднення тексту Звернення і Резолюцій IУ Конгресу СКВУ була предметом нарад на різних форумах Секретаріяту СКВУ я уважав, що не на місці було б мені встрявати в дискусію. Навіть тоді, коли висловлювані були не згідні з фактами твердження про рішення на Конгресі.

На жаль, справа Звернення і Резолюцій не тільки не є до цього часу позитивно полагоджена, а навпаки, ця справа стала причиною нового спору внутрі Секретаріяту СКВУ, а тепер і на сторінках української преси, А при тому і мене, як предсідника IУ Конгресу СКВУ, втягнено в дискусію, мильно інтерпретуючи мої розпорядження на Конгресі відносно Звернення і Резолюцій.

„Національна Трибуна" (ч. 2 з 13-го січня 1985 року) між іншим аргументує, що „...Звернення і Резолюції були відчитані під час сесії Конгресу і схвалені делегатами загальними оплесками, а предсідник Конгресу, як це буває на конгресах, передав їх тільки Секретаріятові СКВУ для мовного зредагування".

Така інтерпретація розходиться з духом і суттю мого розпорядження, яким справу Звернення і Резолюцій було знято з порядку денного останньої сесії Конгресу. А при тому я руководився слідуючими фактами і мотивами:

1. Параграф 23 обов'язуючого Статуту СКВУ звучить: „Конгресові Комісії і Секретаріят СКВУ приймають свої постанови за узгідненням".

2. На протязі трьох днів Конгресу поодинокі члени Резолюційної комісії зверталися до мене з апелем довідатись (уточнити), де і коли відбуваються засідання Резолюційної комісії. Кількакратні мої заклики, щоб голова тої комісії зголосився до мене, або подав до загального відома час і місце засідань комісії, не мали успіху.

3. Після прочитання проєкту Звернення і Резолюцій головою Резолюційної комісії, не більше як дві години перед означеним часом на закриття Конгресу, зголосились до слова „у справі формальній" деякі члени Резолюційної комісії. Вони протестували проти способу праці Резолюційної комісії, у висліді чого вони не могли скористати із своїх членських прерогатив у нарадах комісії. А один член комісії заявив, що йому остаточно вдалось віднайти місце засідання Резолюційної комісії і що там він заявив свою незгідність із певними частинами резолюцій, але його становище комісія відмовилась взяти під розгляд.

4. Мені звернено було також увагу, що на основі точки 39 Правильника Секретаріяту СКВУ Конгрес не є компетентний схвалювати Звернення до українського народу без узгіднення на форумі Секретаріяту. В моїй опінії, за існуючих обставин (задля збереження громадського спокою), така інтерпретація згаданої 39 точки може бути й допустимою. Але з правної сторони я не згоджуюсь, що Правильник Секретаріяту СКВУ має якесь відношення до рішень Конгресу.

5. Остаточно я прийшов був до заключення, що голова Резолюційної комісії представив Конгресові проєкт Звернення і Резолюцій які не були узгіднені на форумі його комісії. А на основі зацитованого вище 23 параграфу Статуту СКВУ, предсідник Конгресу не може формально поставити під голосування на Конгресі не узгіднений звіт чи пропозицію, якої то не було б конгресової комісії. Цей принцип був на практиці закріплений рішеннями на попередніх Конгресах СКВУ.

У висліді вище наведеного, формально трактуючи справу, я повинен був відіслати звіт голови Резолюційної комісії назад до тої комісії для дальшого розгляду, з метою евентуального узгіднення. Але з огляду на обмежений час, це було б рівнозначне з нівелюванням проєкту Звернення і Резолюцій, бо мандат Резолюційної комісії вигасав з хвилиною закриття Конгресу.

Користуючись новим настроєм доброзичливости й згоди, який охопив був останню сесію Конгресу, я вдався до імпровізованого полагодження справи Звернення і Резолюцій. Надіючись, що (у висліді успішного закінчення IУ Конгресу СКВУ) на форумі Секретаріяту СКВУ також запанує „мир і тишина", я запропонував Конгресові передати відчитаний головою Резолюційної комісії проєкт Звернення і Резолюцій новообраному Секретаріятові до узгіднення і опублікування. На цю пропозицію не було жадної негативної реакції на форумі Конгресу і справа була, так я думав, позитивно полагоджена.

Тепер виглядає, що моїми добрими інтенціями я зробив „ведмежу прислугу"

(Закінчення на стор. 4)

ФОНД СТУДІЇ МИСТЕЦЬКОГО СЛОВА ЛІДІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ

Листа Ч. 1.

Кредитівка Самопоміч, Ню Йорк	750
Об'єднання Мистців Укр. Сцени	500
Я. Політило, Ню Джерзі	300
І. і Н. Кмети, Ню Йорк	250
В. Калин-Магмет, Ню Джерзі	200
Г. Чолган, Н. Йорк	200
Я. Гніздовський, Ню Йорк	100
І. Домінґес, Ню Йорк	100
Ю. Диба, Ню Йорк	100
І. Іванчишин, Ню Йорк	100
М. Іванчишин, Ню Йорк	100
О. і М. Кебали, Ню Йорк	100
Г. Клим, Ню Джерзі	100
І. і Т. Кохан, Огайо	100
Р. і Х. Леонард, Ню Йорк	100
Т. і С. Лешки, Ню Йорк	100
А. і Р. Лозинські, Ню Йорк	100
Р. Олинець, Ню Йорк	100
Пластове Племя Перші Стежі	100
В. і Г. Петришини, Ню Джерзі	100
Р. і Н. Подоляки, Ню Йорк	100
С. і В. Сливоцькі, Ню Йорк	100
А. і Т. Тершаківці, Ню Йорк	100
М. Чолган, Ню Джерзі	100
М. і Р. Гавриляки, Ню Йорк	50
Р. Леґедза, Кензас	50
Е. і О. Луцькі, Ню Йорк	50
Г. і О. Мельники, Огайо	50
М. і Л. Прокопи, Ню Йорк	50
М. Савицька, Ню Йорк	50
А. Юзенів, Ню Йорк	50
С. Юзенів, Ню Йорк	50
А. Кедринський, Ню Джерзі	25
О. і С. Олесницькі, Ню Джерзі	25
М. Рудик, Коннектикат	25
Р. Соболь, Коннектикат	25
М. Шпонтак, Ню Йорк	25
У. Шумська, Ню Йорк	25
М. Даниш, Ню Йорк	25
С. і А. Секрета, Ню Йорк	25
Я. Стасюк, Ню Йорк	25
Е. Бішко, Ню Йорк	20
І. Струк, Ню Йорк	10
В. Ткач, Ню Йорк	10
Б. Мінкевич, Ню Джерзі	5

Зі щирою подякою подаємо повище імена тих, ВШ Громадян, що надіслали свою пожертву на Фонд Студії Мистецького Слова при Кредитівці „Самопоміч" в Ню Йорку. Якщо когось пропущено, просимо зголоситися до Марти Кічоровської-Кебало (718) 291-4166. Рівнож просимо жертви далі висилати на адресу:

Self-Reliance Ukrainian Stage Ensemle Fund — Acc. No 11571, c/o Self-Reliance (N.Y.) Federal Credit Union, 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003.

ПОШТОВА ДОСТАВА „СВОБОДИ"

Від половини грудня 1984 року редакція та адміністрація „Свободи" має щораз більше доказів та листів від читачів, що достава поштою дуже запізнюється, а то і поодинокі числа щоденника „Свободи" пропадають.

Хочемо з притиском ствердити, що спосіб видавання щоденника в нічому не змінився і так як в минулому кожне число друкується в ранніх годинах так, що після полудня є вже на станках і в книгарнях в Ню Йорку. Рівночасно для усіх передплатників доставляють наклад на пошту в Джерзі Ситі, яка міститься в найближчому сусідстві редакції та адміністрації при Монтгомері вул.

З уваги на те, що запізнення поштової достави „Свободи" є спричинене тільки поштовим урядом, головний предсідник Українського Народного Союзу д-р Іван Флис виготовив окреме письмо в цій справі, текст якого подаємо внизу.

Закликаємо наших передплатників витяти його і з відповідним супровідним письмом про погану доставу „Свободи" вислати до свого поштового уряду.

Чим більше таких листів дістануть місцеві поштові уряди, тим більша надія, що достава нашого щоденника буде краща.

TO WHOM IT MAY CONCERN:

February 1985

This is to certify that "Svoboda" Ukrainian Daily is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association and is delivered to the Main Post Office, Jersey City, N. J. 07302 on a daily basis prior to 4 p.m.

In the event that this newspaper is being irregularly delivered to you, kindly inform your local post office of your dissatisfaction and that you will seek to remedy the situation.

John O. Flis
Supreme President

„Червона Калина" продовжує традицію

Довгими роками Видавництво „Червоної Калини" та колишні вояки армій, що переїхали на американську землю, зі запалом та самопосвятою продовжували традицію з рідних земель в улаштовуванні вечерниць „Червоної Калини", які колись у Львові мали славу найкращих карнавалових забав.

В Ню Йорку скоро організатори додали ще до вечерниць характеристичну американську атракцію забав, а це – презентацію дебютанток перший публічний виступ молодих дівчат перед громадою.

Рік за роком ті традиційні вечерниці збирали найкращу українську публіку, а молоді дівчата завчасу підготовлялися до свого першого в житті „справжнього" балю.

Час, однак, і право життя забрало у кращий світ тих, що з таким завзяттям перенесли на американську землю свої давні вояцькі звичаї, а переємниками їхньої традиції стали члени пластових куренів „Червоної Калини". Так вже декілька років вони підготовляють та самостійно переводять ті вечерниці, вкладаючи, як їхні попередники, багато серця і праці в цю імпрезу.

Стоїмо саме перед її цьогорічним переведенням. У суботу, 16-го лютого ц.р., в місцевості Тінек, у готелі Ловс Ґленпойнт, відбудуться чергові вечерниці із презентацією дебютанток та ще і концертом молодого співака баса-баритона Стефана Шкафаровського, що приїждає з Чикаго на цю імпрезу, щоб заспівати при супроводі відомої нашої піяністки Юліяни Осінчук і в цей спосіб мистецько прикрасити вечір. Представлення дебютанток попередить слово довголітньої співорганізаторки вечорниць Христини Навроцької, а до танців буде приграрати також вже за традицією все та сама і улюблена всіми оркестра „Темпо".

Організатори вечерниць доложили усіх старань, щоб після різних заль Ню Йорку, де від 1951 року відбувалися вечерниці, вони знайшли цим разом якнайкраще приміщення поза границями міста. Є надія, що перейдуть вони так успішно, як минулими роками.

Св.п. проф. О. Гайдукевич

І знову один із моїх добрих приятелів відійшов у вічність. Відійшов несподівано, жартуючи з дружиною й знайомими. Здоровий, усміхнений, зустрічаючи сонящну розпівану весну. Була це людина, що брала життя поважно, а часто великі життєві успіхи здобувала тяжкою працею, залежно від обставин і потреб, працею науковця і звичайного огородника. Була це людина, що мала дані стати науковцем і в сприятливих обставинах професором університету. Він був свідомим цього, але ніхто не чув нарікання від нього на обставини, на перевантаження працею, навіть тяжкою, фізичною.

Народився Олександер Гайдукевич 13-го вересня 1905 року в селі Шишківці, пов. Броди, в родині о. Михайла й Емілії з Сатурських Гайдукевич. Народну школу в родинному селі та гімназію в Тернополі, включно з матурою в шкільному році 1924-25, закінчив з відзначенням. Зразу ж по вакаціях вступив на студії на філософічний факультет Ягайлонського університету в Кракові, студіюючи природознавство та географію з геологією, які закінчив дипломом у 1931 році.

Ще в часі університетських студій опрацював монографію теребовельського повіту та антропологічну студію про Східні Карпати. Опрацював студію про Східню Лемківщину як докторську дисертацію, але не встиг цього зробити через вибух Другої світової війни. Уміжчасі працював професором у гімназії в Тернополі.

В той час батько професора дістав парафію в селі Пізкавка, Скалатського повіту, й він (професор) мусів працювати в Скалаті, у повітовому союзі на становищі голови статистичного відділу. Працював тяжко, солідно, не раз 24 години на добу, коли треба було закінчити якусь працю. Підлеглих працівників відпускав додому, а залишався сам на цілий великий будинок. Не мав навіть часу для своєї улюбленеиш скрипки.

Коли зі сходу сунули орди большевицьких ватаг, він опинився в Криниці, а опісля на довгий час в Австрії, в високих Альпах, працюючи огородником в Харитасі, де сестри мали манастир і опікувалися недорозвиненими дітьми і старшими, яких у цих околицях було надиво багато. Усі його любили, поважали, бо була там велика громада інтелігенції й три священики, які користали з місцевої церкви при цьому манастирі. Там працювала зі сестрами при дітях його пізніша дружина, Марійка Кельман, українка з Тернопільщини.

До Канади приїхав на початку 1948 року, працював декілька років звичайним робітником, а від 1955 року, як розповідає у своїй біографії, одержав працю та становище в медичних ляборатріях великого на 560 ліжок шпиталю в місті Брентфорді в Онтаріо.

Після того, як він склав обов'язкові у Канаді письменні і усні іспити перед медичною іспитовою комісією, одержав диплом медичного ляборатрного технолога та працював довгі роки як завідуючий ляборато-

Св. п. проф. О. Гайдукевич

рій департаменту бактеріології і серології та інструктор студентів цього відділу.

У цьому ж місті зорганізував церковний хор, який провадив як звичайно, безкоштовно 16 літ та два роки вчив на курсах українознавства.

Пригадується мені, коли в 1942 році я, як освітньо-культурний реферат, зорганізував був конкурс хорів у Скалатському повіті й не міг знайти прелегента, щоб виголосити з цієї нагоди доповідь, аж поки я не звернувся до проф. Гайдуковича, який, не зважаючи на короткий час, погодився без застереження.

Одружився він у 1950 році з Марією Кельман, з якою жив у згоді щасливо аж до своєї несподіваної смерти. Вона ще й досьогодні глибоко переживає його смерть. Служби Божі відправляються по різних містах, навіть у Римі; жертвує на різні цілі в пам'ять свого мужа: на видання енциклопедії українознавства 2.000 долярів, на церкву Люрді, на Гроту в честь Пресвятої Діви Марії на горі Марії в Анкастері та в Бразилії й на інші цілі.

Похоронні відправи відбулися в суботу, 12-го травня 1984 року, при великій участі парафіян. В часі Панахиди в похоронному заведенні прощав покійного теплим словом о. Мирослав Байрак з Торонто. В часі заупокійної Святої Літургії глибоку релігійно-філософську проповідь виголосив о. Евтимій Волинський з Вудстоку, згадав про велику релігійність покійного і жертвенність на церковні потреби. Промовляла теж д-р Дарія Березовська з Гамильтону, яка поділилася споминами зі студентського життю в Кракові, де покійний був головою студентської громади.

Парох о. І. Лещишин у своєму слові згадав, що мав прибути Владика Ізидор, але, на жаль, був перешкоджений іншими обов'язками в Торонто. Від родини покійного Ярослава Винницька подякувала отцям і учасникам похорону за їх прихильність і участь у відданні останньої прислуги покійному.

Жалобну тризну закінчено збіркою на патріярший фонд, на який присутні склали 558 долярів.

Стефан Стасюк і Я.В.

Ділимося сумною вісткою з пластовими Друзями та всією Українською Громадою, що 10-го лютого 1985 р. відійшла на Вічну Ватру

бл. п.
пл. сен. МОТРЯ ЗАНКО
з дому НИНКА

б. член та довголітня виховниця Пластової Станиці в Джерзі Ситі, Н. Дж., член Куреня „Ті, що греблі рвуть".

ПОХОРОН в суботу, 16-го лютого 1985 р., з церкви Рождества Преч. Діви Марії в Ню Брансвик, Н. Дж. на цвинтар в Н. [illegible] Н. Дж., біля могили мами.

Опечаленим Мужеві, Батькові, Братові та всій Родині складаємо вислови глибокого співчуття.

ПЛАСТОВА ГРУПА в ДЖЕРЗІ СИТІ

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООП[illegible]ИВА „САМОПОМІЧ"
в НЮ ЙОРКУ
ділиться сумною вісткою, що в середу, 13 [illegible] лютого 1985 р.
відійшов у Вічність

бл. п.
МИХАЙЛО ГОЛОВЕЙ

відомий український кооператор, б. директор Окружного Союзу Кооператив в Самборі, Україна, б. член Контрольної Комісії і б. заступник управителя Української Крайової Кооперативи „Самопоміч" в Ню Йорку

ПАРАСТАС в п'ятницю, 15-го лютого 1985 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід, 7-ма вул. в Ню Йорку.

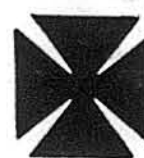
ПОХОРОН в суботу, 16-го лютого 1985 р., о год. 10-ій рано з того ж пох. зав. до церкви св. Юра в Ню Йорку, а відтак на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Горем прибитій Родині висловлюємо найглибші співчуття.

Замість квітів на свіжу могилу Покійного складаємо даток на цілі Об'єднання б. Вояків Українців в Америці $250.00.

РАДА ДИРЕКТОРІВ

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в середу, 13-го лютого 1985 р., несподівано відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий Батько, Дідусь, Брат і Вуйко

бл. п.
МИХАЙЛО ГОЛОВЕЙ

учасник Визвольних Змагань,
кол. директор Окружного Союзу Кооператив в Самборі, Україна.

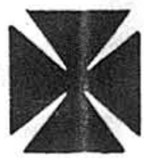
ПАРАСТАС в п'ятницю, 15-го лютого 1985 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід, 7-ма вул. в Ню Йорку.

ПОХОРОН в суботу, 16-го лютого 1985 р., о год. 10-ій рано з того ж пох. заведення до церкви св. Юра в Ню Йорку, а відтак на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

дочки — ОРИСЯ САЛЯК з мужем ПЕТРОМ
ЛЯЛЯ КЕКІШ з мужем БОГДАНОМ
внучки — ХРИСТЯ І ЛЯЛЯ САЛЯК
УЛЯ І РОМА КЕКІШ
брат — ІВАН ГОЛОВЕЙ з дружиною ПЕЛЕЮ в Англії
сестра — КАТЕРИНА ЛАСІЙЧУК з родиною в Україні
свати — ЕГЕНІЯ КЕКІШ
КСЕНЯ І ЯКИМ САЛЯК
сестрінки і братанки — ІРЕНА ВАҐНЕР, ІЛЕНА КОПАЧ, ПЕЛЯ ОЛЕСЬКІВ
ВІРА ЯВОРСЬКА з родинами, БОРИС КЕКІШ
та родини: КОЛОДІЙ, БОКС, ШПУР, ДІДУХ, МУЗИЧКА, БЯЛІКЕВИЧ,
КИСІЛЬ, САЛЯК, КНІГИНИЦЬКІ
і ФАЛЗЕРАНО.

ГОЛОВНА УПРАВА ОбВУА
ділиться сумною вісткою зі своїми Членами
і Українською Громадою, що несподівано відійшов
від нас до Вічности, 13-го лютого 1985 р.
учасник Визвольної Боротьби за Українську Державу,
старшина Галицької Армії, довголітній член і
головний скарбник ОбВУА

сл. п.
МИХАЙЛО ГОЛОВЕЙ

Головна Управа ОбВУА висловлює щире співчуття донькам, зятям і внукам та ближчій і дальшій Родині Покійного Побратима сл. п. Михайла Головея.

Вічна Йому Пам'ять!

НЮ ЙОРК і ОКОЛИЦЯ!

В четвер, 28-го лютого 1985 р., о год. 6:30 веч.

в залі

Українського Спортового Клюбу при 122 Друга Авеню в Ню Йорку, Н. Й.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС міста НЮ ЙОРКУ і ОКОЛИЦЬ

до участи в яких запрошені і зобов'язані члени Окружної Управи, по два представники від кожного Відділу та конвенційні делегати наступних Відділів:

4, 5, 6, 8, 16, 19, 69, 86, 130, 158, 184, 194, 195, 200, 203, 204, 205, 211, 212, 256, 267, 293, 325, 327, 361, 433, 435, 450, 455, 457, 485 і 489.

ПРОГРАМА НАРАД:

1 Відкриття і схвалення порядку нарад;
2 Ствердження правосильности зборів;
3 Вибір Президії;
4 Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів;
5 Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії;
6 Дискусія над звітами;
7 Уділення абсолюторії уступаючій Управі;
8 Вибір нової Управи;
9 Слово д-ра ІВАНА ФЛИСА, головного предсідника УНС;
10 Плян праці на нову каденцію
11 Запити, внески і пропозиції;
12 Закриття зборів.

У зборах візьме участь

Д-р ІВАН ФЛИС, головний предсідник УНС

Закликаємо всі Відділи перед нарадами вплатити свої вкладки до каси Окружного Комітету.

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Д-р Іван Флис, *почесний голова*

Микола Хоманчук, *голова* **Олена Гентіш,** *секретар*

Вони...

(Закінчення зі стор. 2)

вшановано досі повним виданням її поетичних і деяких публіцистичних творів, а інші її сподвижники ще чекають на публікації про них. Нехай не всі вони поети й письменники, але були серед них визначні журналісти. Тож варто зібрати розсипані по сторінках тодішньої преси їхні цінні думки. А може ще краще, — відшукати й перевидати ті кілька чисел „Літаврів", що появилися в Києві 1942 року, тому й творили підстави нової доби. Або, принаймні, видати збірку кращих статтей з цього журналу, щоб появилася до круглої дати — до 45-ліття геройської смерти оцих героїв світлої пам'яті — Олени й Михайла Телігів, Марії та Івана Рогачів, Ярослава Оршана-Чемеринського й Дарії з Гузарів Чемеринської, сестер Суховерських, Івана Рошка-Ірлявського й Петра Олійника.

Вартісна...

(Закінчення зі стор. 1)

ків 18-ох національностей, серед них також українці, за 1,100,000 дол. Це перша етнічна радіостанція в ЗСА.

Багатьом відомо скільки труду вимагає підготова та ведення радіопередач. А ще важче їх оплатити. Радіопрограми приходять до нас на хвилях етеру, а піддержують їх комерційні оголошення. На жаль, серед українців небагато купців і промисловців, які оплатами за комерційні оголошення вдержували б радіомовлення. Мабуть зайво є підкреслювати вагу та значення радіомовлення „Пісня України" для української загальної справи, вона відома нам усім. Тому вона заслуговує на моральну та фінансову підтримку всієї громади, кожного з нас, без вийнятку.

Тож з приводу 30-ліття безперебійної праці на українському радіомовленню (З. Тарнавський — О. Каралаш — „Пісня України") інж. В. Колодчин вповні заслуговує на признання. Також слід побажати світлого розвитку та повних успіхів у майбутньому молодому, багатонадійному Романові.

Адреса радіомовлення „Пісня України": Song of Ukraine, 4437 McKinley, Warren, Mich., 48091; tel.: (313) 755-1575.

ТАБОРОВА КОМІСІЯ ПЛАСТОВОЇ ОСЕЛІ „ПИСАНИЙ КАМІНЬ"

ПОШУКУЄ

КОМАНДАНТІВ-ОК та БУЛАВНИХ

до таборів юначок, юнаків, новачок і новаків.

Табори цього року на оселі „ПИСАНИЙ КАМІНЬ будуть відбуватися від: 6-го ЛИПНЯ до 27-го ЛИПНЯ 1985 року.

Зголошення до 20-го КВІТНЯ 1985 р. принимає: пл. сен. ЕВГЕН НЕБЕШ

Mr. EWHEN NEBESH
1949 W. Pleasant Valley Rd.
Parma, Ohio 44134 Phone: 216-886-6112.

ТАБОРОВА КОМІСІЯ

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в НЮАРКУ, Н. Дж.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

відбудуться

в неділю, 3-го березня 1985 р., о год. 3-ій по. пол.

в залі Чорноморської Січі

680 Sanford Avenue, NEWARK, N. J.

до участи в яких запрошені і зобов'язані секретарі Відділів, члени Окружної Управи та конвенційні делегати наступних Відділів:

14, 27, 37, 43, 65, 76, 133, 142, 152, 172, 214, 219, 234, 306, 322, 340, 371, 413, 459, 490.

В ПРОГРАМІ ЗБОРІВ:

1. Відкриття і вибір Президії зборів
2. Відчитання протоколу попередніх Річних Зборів
3. Звіти уступаючої Управи: голови, секретаря і касира
4. Звіти Контрольної Комісії
5. Дискусія над звітами і уділення абсолюторії уступаючій Управі
6. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії
7. Доповідь СТЕПАНА ГАВРИША, головного організатора УНСоюзу
8. Обговорення пляну праці на 1985 рік
9. Обговорення організаційної кампанії
10. Внески, запити, закриття зборів

В зборах візьмуть участь:

СТЕПАН ГАВРИШ, головний організатор УНС
д-р НЕСТОР ОЛЕСНИЦЬКИЙ, головний контролер УНС
АНДРІЙ КЕЙБІДА, головний радний УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Юліян Баранюк, *голова* **Ярослав Леськів,** *заст. голови*
Володимир Боярський, *касир* **Олександер Лісевич,** *секретар*

Джерзі Сити й Околиця!

В суботу, 2-го березня 1985 р., о год. 3-ій по пол. в залі Українського Народного Дому при Фліт і Овкленд Авеню, Джерзі Ситі, Н. Дж.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНСоюзу НАДГУДСОНСЬКОЇ ОКРУГИ

до участи в яких запрошені й зобов'язані члени Окружної Управи і конвенційні делегати і по два представники наступних Відділів:

з Джерзі Сити: 25, 70, 170, 171, 196, 270, 275, 286, 287; з Байону: 213 і 281

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір Президії
3. Прийняття протоколу попередніх Зборів
4. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету
5. Дискусія над звітами
6. Уділення абсолюторії Управі
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1985 рік
9. Доповідь ВОЛОДИМИРА СОХАНА, головного секретаря УНС
10. Різні справи
11. Закриття зборів

У зборах візьме участь:

ВОЛОДИМИР СОХАН, головний секретар УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Володимир Білик, *голова*

Осип Зубрицький, *секретар* **Мелянія Мілянович,** *касир*

ПРИЙМЕМО НА ПРАЦЮ до Адміністрації „Свободи"

особу зі знанням української і англійської мов.

Добрі умовини праці. Бенефіти.

Голоситися особисто або вислати резюме до:

"SVOBODA"
30 Montgomery St.
Jersey City, N. J. 07302.

Attn.: Mrs. L. Lapychak

Виясненння...

(Закінчення зі стор. 3)

новому Президентові СКВУ Петрові Саваринові. Недаром говорить народна мудрість, що шлях до пекла встелений добрими інтенціями.

При цьому всьому один засадничий факт не повинен бути оспорюваний: на ІУ Конгресі СКВУ не було схвалено „загальними оплесками" чи інакше відчитаного головою Резолюційної комісії проєкту Звернення і Резолюцій. Як цей факт буде прийнято за вихідну точку, то можливо легше буде знайти спільну мову.

Секретаріят СКВУ може сміло покористуватись однозгідно виявленим йому довір'ям учасниками ІУ Конгресу СКВУ в його заключних хвилинах і в такому самому дусі однозгідности узгіднити зміст Звернення і Резолюцій та опублікувати їх як акти IV Конгресу. Самозрозумілим повинно також бути, що формально-правного забов'язання в цій справі перед IV Конгресом СКВУ Секретаріят не має.

Про мову...

(Закінчення зі стор. 2)

ліннія абітурієнтів виходять у світ з обмеженим, або навіть неіснуючим поняттям про одну з найбільш шкідливих для української справи. Справу бо якщо це не було заторкнене в українській школі, то де і коли ці молоді люди наберуть того знання, з яким вони мають іти перед не-українців?

Я не раз бачила по книгарнях цілі томи присвячені злочинам, які українці зробили проти жидів в козацькі добі і в новітній. Подають інцидент за інцидентом, дати місця — цілі томи того! Але ніколи не бачила подібної оборони (факти, не емоційні генералізації). Це мене як молоду людину бентежить, бо загально прийнято, що мовчати — це признаватися до вини!

Уважаю, що найвищий час, щоб застановитися який образ ми даємо молодому поколінню нашої історії — чи вони будуть знати, що сказати, коли це не буде лише іспит в школі? Справжній кінцевий іспит українознавства приходить після закінчення школи — і він появляється не в зошиті, але на сторінці листів до редакції американської преси. Яку оцінку дістали б наші абітурієнти в цій справі на підставі недавніх чисел „Дейлі Нюз"?

Ларс-Ерик Нелсонові належиться подяка, якщо його статті зрушать українську громаду до дії в цій справі!

„Під трицяткою"
Ню Йорк, Н.Й.

Вступайте в члени УНС

РІЧНІ ЗБОРИ 42 ВІДДІЛУ НЕВІДБУДУТЬСЯ

Пассейк, Н. Дж. Річні збори 42-го Відділу УНСоюзу, Т—ва ім. Т. Шевченка, заповіджені на неділю, 17-го лютого 1985 р., не відбудуться. Їх відкликано з огляду на занедужання предсідника Відділу.

В цьому дні, о год. 2-ій по полудні відбудуться тільки звичайні місячні збори Відділу.

Василь Марущак